

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси

Направените в проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси предложения обхващат изменения в няколко основни аспекта:

Първата група промени е свързана с направеното изменение в Конституцията на Република България, с което се предостави свобода на общините да определят сами размерите на местните данъци при условията, по реда и в границите, установени със закон, като с това се продължава процеса на финансова децентрализация и предоставянето на по-широки правомощия и отговорности на общините в сферата на местните финанси.

На първо място се предвижда, че общинският съвет ще определя с наредба размерите на местните данъци, като със законопроекта се предлагат граници - минималните и максималните размери за всеки местен данък. При определянето на границите са взети предвид съществуващите до края на 2007 г. размери на данъците, които стават минимален размер от началото на 2008 г. Максималният размер за отделните видове местни данъци се предлага да бъде от 2 (данъка върху недвижимите имоти, данъка при дарение, данъка при придобиване на имущество по възмезден начин и данъка върху наследствата) до 3 пъти (данъка върху превозните средства) по-висок от минималния. С така определения широк диапазон се дава свобода на общинските съвети да съобразят конкретните размери на местните данъци със социалните и икономическите условия на територията на съответната община. Същевременно с оглед защита на данъчно задължените лица срещу чести промени в размерите на дължимите данъци и с оглед на правна сигурност, е предвидено, че размерите на местните данъци не могат да бъдат изменяни през годината. Също така когато до края на предходната година общинският съвет не е определил размерите на местните данъци за текущата година, местните данъци се събират на база действащия размер към 31 декември на предходната година.

Предлага се също така по отношение на основното жилище общинският съвет да може да определи различен размер на данъка върху недвижимите имоти отново в граници, но от 0,75 промила, съответно 0,4 промила за лица с увреждания с и над 50% намалена работоспособност, върху данъчната оценка на недвижимия имот до размера на данъка, определен от общинския съвет за останалите недвижими имоти. Предложението е съобразено с действащия в момента режим, съгласно който за тези имоти се заплаща данък с намаление 50%, съответно 75% за хора с увреждания.

Друга промяна в ЗМДТ, която се предлага с настоящия законопроект, е въвеждането на нов вид местен данък – патентният данък да премине от Закона за данъците върху доходите на физическите лица в Закона за местните данъци и такси. Предложението е направено с оглед осигуряване на повече данъчни приходи за общините. Като цяло се запазва режимът на патентния данък, съществуващ до края на 2007 г., в това число се запазват и съществуващите патентни дейности и данъчните облекчения от ЗДДФЛ. Лицата, които се облагат с патентен данък, ще

бъдат освободени от данък по ЗДДФЛ. Предлага се, в случай че през текущата година лицето престане да отговаря на условията за облагане с патентен данък, то да премине на облагане по реда на ЗДДФЛ, като дължимият, съответно внесеният патентен данък за съответната година се приспада от годишното данъчно задължение на лицето по реда на ЗДДФЛ.

Конкретните размери на патентния данък ще се определят от общинските съвети в границите, предвидени в приложението към ЗМДТ – като минимален размер е взет досегашният най-нисък размер за страната (последната група), а за максимален размер – най-високият за страната (I зона на Столична община). За дейностите, за които се дължи патентен данък в твърд размер - размерите на патентния данък, в сила до края на 2007 г., се предлага да станат минимален размер, а максималният размер да бъде два пъти по-висок от минималния.

Групирането и зонирването по отношение на патентните дейности не се съдържат вече в закона, а такива могат да бъдат създадени от общинския съвет за целите на определяне на различен размер на данъка за различните населени места в рамките на общината, както и за различни зони в рамките на едно населено място.

Законопроектът също така предлага, с оглед диференциране на размера на данъка според местоизвършването на патентната дейност, при определяне на размера на данъка общинският съвет да се съобразява със следните критерии: местоположение на населеното място/ зоната, вид на населеното място с оглед на това дали е с местно или национално значение, брой на населението и големина на населеното място/ зоната, стопанско значение на населеното място/ зоната, сезонен или постоянен характер на дейността, икономическо състояние на населеното място.

Предвидено е също, че патентният данък се декларира и се внася в приход на общината, на територията на която се намира обектът, в който се извършва патентна дейност, а когато патентната дейност не се извършва в обект или не се извършва от постоянно място – в приход на общината, където е постоянният адрес на физическото лице, включително на едноличния търговец.

Със законопроекта се предлага да бъде отменен чл.5, съгласно който данъчната оценка съгласно приложенията към закона може да се измени, когато индексът на пазарните стойности на недвижимите имоти се увеличи или намали с повече от 20 на сто с натрупване за периода от последната им промяна. Предложението е направено предвид факта, че разпоредбата е загубила значението си в сравнение с времето, когато е била създадена. Националният статистически институт определя индекс на пазарните цени, съгласно критерии (например брой и типове жилища), които не са съотносими към данъчната оценка и които не отчитат диференциацията на имотите според местонахождението им. Към настоящия момент данъчните оценки са все още далеч под нивото на реалното покачване на пазарните цени, регистрирани от НСИ.

В частта за местните такси е предвидено, че общинският съвет може да освобождава освен категории граждани, както е към настоящия момент, така и категории юридически лица от заплащане на местни такси.

Във връзка с гореизложените промени със законопроекта се предлагат и няколко преходни периода. Предвидено е, че за 2008 г. размерите на местните данъци следва да бъдат определени до 29 февруари, което означава, че до тази дата общинският съвет трябва да приеме наредбата, с която определя размера на

местните данъци, и същата следва да е влязла в сила. Ако това не стане в посочения срок, то през 2008 г. съответната община ще събира местните данъци по минималните нива, заложи в закона, а по отношение на патентния данък – размерите, които са били в сила през 2007 г. Удължаването на срока за определяне на размера на местните данъци с два месеца рефлектира върху съответното отлагане с два месеца по отношение на местните данъци, които се дължат на вноски през годината. Така се обединяват първата и втората вноска за данъка върху недвижимите имоти и патентния данък, а по отношение на данъка върху превозните средства – първата вноска ще се внася в удължен срок до 30 юни, като на предплатилите за цялата година в срока се прави отстъпка от 5 на сто.